

שירים, תפילות ומאמרים מאז השבעה באוקטובר

מתחתי מוריק תהום

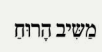
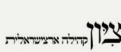
אסופה לאחרי החגים ה'תשפ"ה

עריכה: שרה סגל-כץ

גילויין | לדבר נלוות
על מה שמכוס

THE HONEY
FOUNDATION
FOR ISRAEL

Proudly Funded By
UJA Federation
NEW YORK

רבנות
ישראלית

Shalom Hartman
Institute

אסופה שישית מתוך סדרת אסופות דיגיטליות

מרחשוון ה'תשפ"ה / נובמבר 2024

לחצו להורדת קובץ מותאם להדפסה ביתית <<

עריכה: שרה סגל־כץ

ניהול: שרה סגל־כץ ועינבר בלזור־שלם

הפקה: עדן לויטה

הציור על הכריכה: חנן מזל, ללא שם, 2024

שם האסופה - "מתחתי מוריק תהום" - נשען על התערוכה של גלריה רשותה.

אוצרות: ייני אהרן

עיצוב ועימוד: חן יאקה־שומרון | סטודיו לימונדה

התכנים באסופה מצויים באתר המקוון מגזין גלויה

מרכז גלויה | www.gluya.org

רשות הרבים | www.rashut-harabim.org

© 2024 כל הזכויות שמורות למרכז גלויה ולרשות הרבים

כל זכויות היוצרות והיוצרים בסדרת האסופות הדיגיטליות בחודש

תשרי-אוקטובר שמורות למחבריהם. האסופות הופקו ללא כוונת רווח.

המערכת עשתה כל שביכולתה לאתר את בעלות ובעלי היצירות ולקבל את

הסכמתם להכללת יצירותיהם בספר זה. באם נפלה שגגה, אנא פנו אלינו:

gluya@gluya.org

תוכן העניינים

- 11 צילום מתוך: כאן עברו הרוחות
דורון אדר
- 13 תפילה לשלום החטופות והחטופים
הרב אייל ישפה
- 14 שמות החטופות והחטופים שנמצאים עדיין בשבי
- 15 פדיון שבויים
אילנה ברסלר נרדי
- 16 סדר ספירת השבי
שירלי צפת דוידאי
- הנורא מכל שקרה, אכן קרה
- 18 המציאות רק מתחילה להתבהר
כגרת מגן
- 19 מנסה להירגע
קמה שיר
- 20 21:48, 10.10.2023 הודעת ווטסאפ
אלחנן גיר
- 21 אחי חלם אתמול על עזה
יעל סטטמן

- 23 ארץ רחבה
אורי פרץ
- 24 כרמל
רונית בכר שחר
- 26 צילום: בדרך לגיר עוז
דפנה איכילוב
- 27 באמצע הדרך
אסנת אלדר
- 28 על העיוורון
טל בלו
- 29 צילום: אין מעבר - גיר עוז
דנה אריאלי
- 30 שבעה באוקטובר
אביב גרוסר
- 31 אל תשלח ידך (הוראות הפעלה בעת מלחמה)
חלי טל שלם
- 32 צילום: כאן עברו הרוחות
דורון אדר
- איכה נפרמה ברית נושנה?
- 34 רקמת הברית
אסנת אלדר

- 35 מיתר קרוע
נירה שי
- 36 היום
סימה סדרו פלד
- 37 * (פורמת מתוך סבך התהיה והפחד)
אהובה רקנטי
- 38 צילום: ללא כותרת
דפנה איכילוב
- 39 פעם מלחמה גדולה קרעה את חיינו לשניים
איריס אליה־כהן
- 40 בכל בוקר
טלי פז
- 41 רגע לפני שאת נרדמת
יעל קידר
- 42 כוחות הביטחון מסרו לאב
אדמיאל קוסמן
- 43 קשה להיות כאן אמא
אסנת אלדר
- 45 רשות
ליאוז זקס שמואלי
- 46 לבתי המתצפתת בלילות על הגבולות
יעל קידר

- 47 * (שְׁתִּינּוּ לְבָשְׁנוּ שְׁחֹר)
נורית שמר פרידמן
- 48 טראומטיזציה משנית
הילה קלעי נובוטוני
- 50 * (לֵאן שְׁאֶפְנָה הוּא מְתַגְלָה בְּפָנָי)
ליאת בורודה רוזן
- 51 * (חֲזַרְתָּ בְּרִיצָה)
רינה לבנון
- 52 אתה צריך להצטער
נועה גיר
- 53 פי יגיד תהילתך
אלעד אילון
- 54 אחרי מות
ענת אופיר
- 55 על הבית שחרב
גבי ברזלי
- 56 * (וְהָיָה בַּיִת)
יעל עומר
- 57 עירי
מוריה אשכנזי
- 60 **ציור: 7.10**
אופיר סופר

תקווה

- 62 תקווה
סיגל זהבי
- 63 כל עוד
טלי פז
- 64 צילום: אור הנר
אדוה קפלן דרור
- 65 על חוד
עידית ברק
- 66 * (בין זפרון לשכחה)
ליאת בורודה רוזן
- 67 צילום: עץ השדה
יורם אלעזרי
- 68 * (אשרי האשה אשר עברו עליה משברים ונגלים ויכלה להם)
חיה לזרוביץ
- 69 אמונה
שניקה שקד
- 70 ירח
מיכאל זץ
- 71 * (תבואי לאט)
תמרה לילך מזומן
- 72 שבת חדשה
אביבית כהן

- 73 ובאשר תהיו, אנא
יעל בלקינד ערן
- 74 צילום: כביש משובש
אור אדר
- 75 פֶּאִין לְנוּ תִּבְּה, נְהִיָּה אָנוּ הַתְּבָה - תפילה לזמן הזה
הרב ברי דוב כ"ץ
- 78 תנועת ה-w
יעל עומר
- 79 להגביר את האור
מיכאל זץ
- 80 * (מָה שְׁאֲנִי לֹא מַצְלִיחָה לומר)
תמרה חלוצי
- 81 ה"בסדר" החדש
אילה ברסלר נרדי
- 82 שגרה
סימה סדרו פלד
- 83 יום 47 למלחמה
משי פרץ דרוך
- 85 ברכת אהבה
שירלי צפת דוידאי

WE WILL BE THE ARK

- 87 **We will be the Ark**
Rabi Beri Dov Katz
- 90 **A Great War Once Tore Our Lives in Two**
Iris Elya-Cohen
- 91 **The Fabric of the Covenant**
Osnat Eldar
- 92 **On Blindness**
Tal Bello
- 93 **(We Both Wore Black)**
Nurit Shemer Friedman
- 94 **Secondary Traumatization**
Hila Kalae Novotni
- 96 **It's Hard to be a Mother Here**
Osnat Eldar
- 98 **Between Memory and oblivion**
Liat Boroda-Rozen
- 99 **Moon**
Michael Zats
- 100 **Each Morning**
Tali Paz

**Lay Not Your Hand
(Wartime Operating Instructions)**

101 Cheli Tal Shalem

Belief

102 Shanika Shaked

As Long As

103 Tali Paz

עת לשאלות גדולות

מועדים לשגרה? גם לא השנה
עינבר בלוזר-שלם

105

תקוות חוש השנה
ר' ד"ר שי הלד

107

על תיעוד ויצירת אלבום דרום
דנה אריאלי

110

הכניסה למלון
בקי פליישמן

113

379 ימים

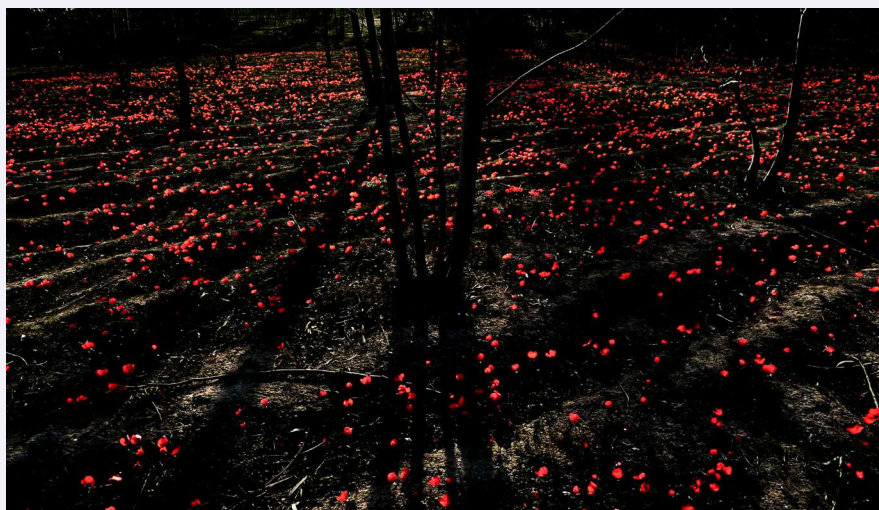
115 עמר ירון

תפילה לחטופים ולשבויי המלחמה
הרב מני גל

117

118 תפילת אחינו כל בית ישראל

צילום: דורון אדר, מתוך: כאן עברו הרוחות, 2021.
מתוך הספר: אלבום דרום: צלמים ישראלים במחווה לתושבי
הנגב המערבי, עריכה: דנה אריאלי, ידיעות ספרים, 2024

אזהרת טריגר TRIGGER WARNING

התוכן שלפניך עשוי להיות קשה לקריאה
ומעורר רגשות של עצב וכאב.

אפשר לבחור לדלג ואפשר לבחור לעצור
באמצע הקריאה.

מומלץ להקשיב לעצמך בזמן הזה.

תפילה לשלום החטופות והחטופים

הרב אייל ישפה

נושאים אנו תפלה
במיהה ובקשה
שישונו וקירנו לגבולם,
שלא תפל שצרה משצרות ראשם
שנחזור ונתאחד עם כלם.
מיחלים אנו להחלמת הפצועים בגופם ובנפשם,
משועים לשלומם ומצפים לבואם של כל השבויים, החטופים
והנעדרים.
נפלל שלא יחסך כל מאמץ ולא יגרע חלקם.
שישונו במהרה לקהל ישראל, לבתיהם ואל קיריהם

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

שמות החטופות והחטופים שנמצאים עדיין בשבי

עמרי מירן	גיא גלבוע דלאל	תמיר אדר ז"ל
אברה מגניסטו	דניאלה גלבוע	אלון אהל
שלמה מנצור	ביפין ג'ושי	יוסף חיים אוחנה
אליהו מרגלית ז"ל	אביתר דוד	סונטאיה אוקארסי ז"ל
עומר נאוטרה	עוז דניאל ז"ל	אבינתן אור
תמיר נמרודי	אמילי תהילה דמארי	דרור אור ז"ל
איתי סבירסקי ז"ל	איתן הורן	גיא אילוז ז"ל
סטיאן סוונאקאם	יאיר הורן	הישאם אל סעידי
קית' שמואל סיגל	ענבר היימן ז"ל	לירי אלבג
בנאוואת סיטאו	מקסים הרקין	יצחק איציק אלגרט
יונתן סמרנו ז"ל	אילן וייס ז"ל	חמזה אלזיאדנה
וואטצ'רה סריון	עומר ונקרט	יוסף אלזיאדנה
צחי עידן	אריה זלמנוביץ ז"ל	עידן אלכסנדר
נטפונג פינטה	גדי חגי ז"ל	מוחמד אלעטרש
דניאל שמעון פרץ ז"ל	ג'ודי ווינשטיין חגי ז"ל	רונן אנגל ז"ל
מתן צנגאוקר	טל חיימי ז"ל	מתן אנגרסט
אריאל קוניו	אסף חממי ז"ל	אביב אצילי ז"ל
דוד קוניו	איתי חן ז"ל	קרניה ארייב
עמירם קופר	שגיא דקל חן	אלקנה בוחבוט
בר אברהם קופרשטיין	אלכסנדר ששה טרופנוב	אריאל ביבס
עפרה קידר ז"ל	ארבל יהוד	ירדן ביבס
עופר קלדרון	אוהד יהלומי	כפיר ביבס
ליאור רודאיף ז"ל	יאיר יעקב ז"ל	שירי ביבס
סורסק רומנאו	אליה כהן	אוהד בן עמי
סודתיסאק רינלאק ז"ל	נמרוד כהן	אגם ברגר
אורון שאול ז"ל	שגב כלפון	אוריאל ברוך ז"ל
טל שוהם	אור לוי	סהר ברוך ז"ל
דורון שטיינברכר	איתן לוי ז"ל	גלי ברמן
עומר שם טוב	נעמה לוי	זיו ברמן
אלי שרעבי	שי לוינסון ז"ל	רום ברסלבסקי
יוסי שרעבי ז"ל	עודד ליפשיץ	מני גודארד ז"ל
עידן שתיוי ז"ל	גדי מוזס	רן גווילי ז"ל
פונסק תנה	ג'ושוע לואיטו מולל ז"ל	הדר גולדין ז"ל
	איתן אברהם מור	רומי גונן

פדיון שבויים

אילה ברסלר נרדי

שבע פעימות נתנו לנו,
בשבועה ימים נברא העולם.

קצב פעימות הלב גבוה
ואז מחסיר פעימה

יש גם מלים שנקלחו בשבי,
נגיד פעימה.
נגיד כתם*.

בתמונה, דמותם נבטת אלי מכל עבר.

*אסוציאציית הדאגה לילדי משפחת ביכס

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

סדר ספירת העש"י

שירלי צפת דוידאי

לשם יחוד קוד־שָׂא בְּרִיךְ הוּא וְשָׂכֵנְתֶיהָ, בְּדַחֲלֵו וְרַחֲמֵו –
הַנְּגִי מוֹכְנָה וּמְזַמְנָה לְקַיִם מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁל סְפִירַת הַיָּמִים שְׁעוֹמְדָת
לְנו חוֹבֶת הַמְצָנָה שֶׁל פְּדִיּוֹן חַטּוּפִים וְחַטּוּפוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וּפְדוּנֵי
הַהֵה יִשְׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׁמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים, שֶׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה
יִשְׁיגוֹן נֶסוּ יָגוֹן וְאַנְחָה". (יִשְׁעִיָּהוּ נָא יָא)

נְבִרָה: בְּרוּכִים נִהְיָה יִשְׂרָאֵל עַל חוֹבְתָנוּ וּמְצוֹתָנוּ לְסַפֵּר יוֹם אַחַר יוֹם אֶת
שְׁבָעִים, וּלְקַיִם בְּמַהֲרָה מְצוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִים וְשִׁבוּיּוֹת.

הַיּוֹם _____ יוֹם לְחֻטֵּיפָתָם הָאֲכֹזְרִית מִבֵּיתָם, שֶׁהֵם _____
שְׁבוּעוֹת, _____ יָמִים, _____ שָׁעוֹת ו־_____ דְקוֹת לְמַגִּין הַשָּׁבִי.

יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֵינוּ, שֶׁבְּזָכוֹת סְפִירַת הַיָּמִים שֶׁסִּפְרָנוּ הַיּוֹם, תִּהְיֶה
טוֹבָתָם בְּלִבָּנוּ וּבְלֵב רֵאשֵׁינוּ וְיִוָּעֲצִינוּ, וְנַפְעַל בְּלָנוּ לְפְדִיּוֹנָם בְּמַסִּירוֹת
וּבְנִחְיּוֹת וּבְלֵב טְהוֹר, עַד שֶׁיִּשְׁוּבוּ לְבֵיתָם בְּבְרִיאוֹת וּבְשָׁלוֹם,
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

הערות:

- אפשרות לספור באופן שיטתי בכל התכנסות עד שישוכו.
- יש לבצע בעמידה.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

הַנּוֹרָא מִכֹּל נַשְׁקָרָה,

אַכֵּן קָרָה

המציאות רק מתחילה להתבהר

כנת מגן

צופה בטלויזיה לראשונה כעבר יומים,
בחסר השנה נדמה לי שהכל היה חלום.
כל כך הרבה שמות, פנים, פנים שאין
להם שמות, שמות שאין להם גוף –
קריגית החדשות בפנים חתומות.
היא מעולם לא קנתה להיות זאת
שתדונה על פלישת טויוטות לבנות
בבקר שמחת תורה. הנורא מכל
שקנה, אכן קנה. דמעה זלגה
על האפור, על המסך. הפצועים.
הפצועים. לסגר ולחזר מהר.
בצער ובגיון קודר המציאות
רק מתחילה להתבהר.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

מנסה להירגע

קמה שיר

נוגטת בתפוח, מנסה לחשב תפוח, חושבת ענבים
רוצה צפור, מנסה לחשב צפור, חושבת אדמה.
לא קוראת, לא צופה, לפעמים מנקה
מחכה שהזמן יעבר שהזמן יעבר שהזמן יעבר

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

21:48 ,10.10.2023 הודעת ווטסאפ:

אלחנן ניר

אם אתם מכירים אנשים שמוכנים
לחפור קברים
תשלחו אותם אלי, יש פעת מחסור.
נפגש בעשר בחר הרצל.
לבוא עם אתים ובקבוק מים

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

אחי חלם אתמול על עזה

יעל סטטמן

לשכנו במטבח. הילדים התפזרו
סביבנו, אוספים התיכות לגו.
אפשר לטבע בהתיכות האלה,
אחי אמר.

הוא אמר, חלמתי שאני שוב בעזה.
מה חלמת שם? לא שאלתי.
קשקשתי טוב טוב
את המקשקשת,
הוספתי פטריות,
אולי אמרתי, הנזה העזה הנזה,
אולי לא.

קשקשתי טוב טוב את המקשקשת,
אחי חזר לאסף עם הילדים –
אין לנו מקום לעוד לגו בבית,
אמרתי,

כָּל כֶּף הִרְבֵּה לָגוּ,
פִּירָאטִים עִם עֵין אַחַת
מְכֻסָּה וּכְלִי תַחֲבוּרָה
מְעוֹפְפִים, כָּלִי נֶשֶׁק לֹא
שְׁמוּשִׁים וְחֻצָּאֵי דְּמִיּוֹת תִּקְוָעוֹת
בֵּין הַסּוֹרְגִים, וְהַכֵּל מִתְפַּקֵּעַ
הַחֻצָּה מִתּוֹךְ הַקֶּפְסָה.

אַחֵי מְרַחֵף מְעַל
הִרְצָפָה, אֲנִי שׁוֹרְפֶת אֶת הַבִּיצָה.
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם בְּדִיוֹק

ארץ רחבה

אורי פרץ

בְּשָׁנָה אַחַת הִיִּיתִי בְּלִי אֲדָמָה
רַק שָׁמַיִם וּמְלַחְמוֹת גְּבוּהוֹת
שָׁאִין רוֹאֵה וְאִין שׁוֹמֵעַ לְהֵן מִלְּבָדִי

רְאִיתִי צְפוּרִים וְרוּחוֹת
רְאִיתִי רוּחוֹת רְפָאִים
בְּרַחְתִּי מִפְּנֵי עֲצִים נוֹרְאִים

הָאָרֶץ הַתְּאֻרְכָה לְכָבוֹדִי
הַצֵּטְעָרְתִּי שָׁאִין לִי מִפְּלֹט
בְּשִׁינָה אוּ בְּחִלּוּמוֹת
רַק נֶעֱה וְנִגְדָה בְּאָרֶץ רַחְבָּה, לְבָדִי
רוֹאֵה רַק אֶת מָה שֶׁעֵינֵי
וְלֹא אֶת מָה שֶׁלִּבִּי

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

כרמל

רונית בנר שחר

לזכר כרמל גת ז"ל,
נכתב בהיותה בשבי ולפני היוודע דבר הירצחה

מָה הִיא עוֹכֶרֶת שָׁם בְּרַחוּק
מִי מִפְקֹד עַל חַיֵּיהָ
אֵיךְ לִילוֹתֶיהָ
הָאֵם הִיא אוֹכֶלֶת
אוֹלֵי רַעְבָּה
לִפְתַּת לֶחֶם לְקַמְצוֹץ אֶהְבָּה
עַל מָה הִיא חוֹשֶׁבֶת
אֵיפֹה בְּלֵם
הָאֵם הִיא יוֹדַעַת שֶׁכָּל הָעוֹלָם
מִמְתִּין לְשׁוֹבָה
קוֹרֵא לָהּ בְּשֵׁמָהּ
מִתְפַּלֵּל לְשִׁלּוּמָהּ
שׁוֹאֵל שְׁאֵלוֹת
צוֹעֵק צְעָקוֹת
בְּגֵרוֹן נֶחֱר
מִמְבוֹאוֹת הַכְּרָמִל
עַד לְאַרְץ נָכַר
הָאֵם בְּאַזְנֵיהָ מִתְנַגֵּן אֵיזָה שִׁיר

אוּלַי הִיא שׁוֹמֶעַת קוֹלוֹת מְבַעַד לְקִיר
הִיא בְּטַח עֲצוּבָה
חֶסֶת שְׁקֵט
הָאֵם מְדַבֶּרֶת
שְׁמָא שׁוֹתַקֶת
וְמָה הֵם עוֹשִׂים לָהּ
וְאֵיךְ הִיא נוֹשְׁמֶת
הָאֵם הִיא שׁוֹמֶעַת
אֲנָשִׁים בְּחוּץ
אוּלַי כּוֹאֵב לָהּ
כְּשֶׁשׁוֹמֶעַת פִּיצוּץ
מֵעַל בְּרַחוּב
שְׁאִין בּוֹ כְּלוּם טוֹב
הָאֵם יִשְׁנָה עַל מִזְרָן וְכִרִית
מָה הִיא חוֹלְמֶת
אֲרוּר הָאֶחָד שְׁאֵת שְׁמַחְתָּהּ
הַכִּרִית

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

צילום: דפנה איכילוב, בדרך לניר עוז, 2021.
מתוך הספר: אלבום דרום: צלמים ישראלים במחווה לתושבי
הנגב המערבי, עריכה: דנה אריאלי, ידיעות ספרים, 2024

באמצע הזרן

אסנת אלזר

תחת שמים חשופים פורעת
בשדה קוצים וּלְכָלוֹךְ.
תכלת שחרה של התנגשות טיל ומירטו
שורטת רקיע
ובשבלים הלבנים שנשתרכו מאחור
נדמים קוי מתאר של דבי או חתול.

שברי המירט מתרסקים
פכוככים נופלים שאחרו להתמלא
במשאלות כמוסות של ילדות
המבקשות לחזור לישן במטותן.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

על העיוורון

טל בלז

הִיָּה פּוֹתֵחַ עֵתוֹן וּמְכַסֶּה עֵינָיו, צוֹפֵה בְּטִלְוִיזְיָה וּמְכַסֶּה עֵינָיו.
יוֹצֵא לְרַחוֹב וּמְכַסֶּה עֵינָיו.
לְעֵתִים הִיָּה נִתְקַל בְּעֵמוּד וּמְדַמֶּה שֶׁהוּא אָדָם.
לְעֵתִים נִתְקַל בְּאָדָם וּבִטְוִיחַ הִיָּה שֶׁנִּתְקַל בְּעֵמוּד.
לְעֵתִים הֵעִז לְהִצִּיץ בְּכָל אֵלוֹ
וּמִיָּד כִּסָּה אֶת הָאֲצִבְעוֹת.
חוֹשֵׁב לְעֵצְמוֹ,
לֹא צָרִיךְ עֵינָיִם בְּשִׁבְלִיל לְרֵאוֹת.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

צילום: דנה אריאלי, אין מעבר - ניר עוז, 2021.
מתוך הספר: אלבום דרום: צלמים ישראלים במחווה לתושבי
הנגב המערבי, עריכה: דנה אריאלי, ידיעות ספרים, 2024

שבעה באוקטובר

אני גרוסר

"ולא אָמר אָדם...
צַר לִי הַמָּקוֹם". (אבות ה, ה)

אָכַל הַמָּקוֹם צַר עָלַי.
הוֹלֵךְ וּמְצַטְמָצֵם.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

אל תשלח ידך (הוראות הפעלה בעת מלחמה)

חזי טל שלם

לקום בבקר, לא להסתפל על שום הודעה,
להתישב בסלון או בחוץ ולנשם לאט –
שלוש נשימות עמוקות לפחות.
להזכר במשפטים מיטיבים.
להקפיד עדין לא לשלח יד
אל כל הרשטות הלוכדות –
דרך הזימים
להרגיש
מיים.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

צילום: דורון אדר, מתוך: כאן עברו הרוחות, 2021.
מתוך הספר: אלכום דרום: צלמים ישראלים במחווה לתושבי
הנגב המערבי, עריכה: דנה אריאלי, ידיעות ספרים, 2024

אֵיכָה נִפְרָמָה
בְּרִית נֹשְׁנָה?

רקמת הברית

אסנת אלזר

"איכה יעיב באפו אדני את בת ציון"
איכה ב, א

איכה נפרמה ברית נושנה?
חויטי הזכרונות מתפזרים סביבה.
היו שושזרו לך בגנים, במבטים, בפתיקות,
היו שנקמו למלים גבוהות:
ירשת דורות,
שברי לוחות.
והיה חוט עדין במידד
שנמתח על מגרש המסדרים ונשבע
לא להשאיר פצוע בשדה.

את אוהזת בהם בעדינות,
מנסה להתיר את הסבה,
לגלגל לכדור ברית גורל וברית יעוד,
ופיד ממולל תפלה בת זמנה:
"עכשו"
"עכשו"
"עכשו".

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

מיתר קרוע

נירה שי

אנחנו מצפים לגשם
והוא עצור בִּיבֶשֶׁת אחרת
כֵּאֵן הַחֲצָבִים נִבְלוּ מִזְמַן
שְׁבוּרִים שְׂרוּעִים בְּצַד הַדֶּרֶךְ

השמים מעלינו נוהמים
יוזם וליל
יוצאים מלאים, שבים ריקים
אף אחד לא מנגן

כָּר מֵאָחַר
קְצִינַת הַנְּפֻעִים;
בְּלִבָּה פִּקַּע מִיֵּתֵר

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

היום

סימה סדרו פלד

היום,

היום אני צריכה לבכות.

מחר אשמח,

מחר אמצא פוחות,

אבל היום,

אני צריכה לבכות.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

*

אהובה רקנטי

שלומי קשור בחוט לשלומך
[זלדה]

פּוֹרְמַת מִתּוֹךְ סִבֵּךְ הַתְּהִיָּה וְהַפְּחַד
חוּט אֶחָד דִּק, כְּמַעַט לְשִׁקוּף,
שׁוֹלַחַת אוֹתוֹ אֵלַיךְ
דְּרֵךְ שְׂדוֹת הַנוֹצְרִים כְּתוֹכָם פְּרָגִים,
דְּרֵךְ כְּבִישִׁים שְׁרוּפִים אַחוּזֵי כְּעֵתָהּ,

חוּט מְבִיט
חוּט עוֹרָג
לְטוֹוֹת סִבֵּיךְ קוּרֵי מִשְׁמֵר.

כְּשִׁתְּחִזֹּר
נִקְשֹׁר עַל גְּבֵי הַחוּט
תִּקְוֹת חֲדָשׁוֹת
הַכְּטָחָה עֲתִיקָה
לְהִתְקַיֵּם.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

צילום: דפנה איכילוב, ללא כותרת, 2021.
מתוך הספר: אלבום דרום: צלמים ישראלים במחווה לתושבי
הנגב המערבי, עריכה: דנה אריאלי, ידיעות ספרים, 2024

פעם מלחמה גדולה קרעה את חיינו לשניים איריס אליה כהן

איני יודעת מה יהיה
 איני יודעת איך לנשם
 (מולי חוצה את האויר עוית ענן, סימן שיש אויר.)
 איני יודעת מה גידע
 מבעוד מועד
 ואם המאחר מדי יפה שנית
 (אמי אומרת: "אף פעם לא מאחר").
 איני יודעת מה פרוש "נראה"
 מה יום ילד
 (סימן שיש מחר)
 איני יודעת שוב לאן אלך
 מכאן. אם יש עוד כאן
 אם יש עדין שם
 איני יודעת את נפשי. לבי מכה
 איני יודעת מה לומר
 אני כותבת לעצמי: פה רבים מתינו על האדמה
 כלום יש מספיק שמים לכלם?
 איני יודעת אם אשוב להאמין
 (אני מאמינה שכן)

<< לחצו לקריאה במגזין גלויה >>

בכל בוקר

טלי פז

אני מתעוררת מקדם פרגיל
מקדם מהרגיל
הלב מפזר לאלפי רסיסים.
מחפשת אותם
מתחת לקרית, מתחת לשמיכה
מנסה לחבר ולאחות, ויורדת
לסלון לאסף את החרוזים
שהילדים פזרו.
הם קטנים מדי.
מחפשת מתחת לשלחן, מתחת לספות.
גם אותם כפר לא נתן
לאסף.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

רגע לפני שאת נרדמת

יעל קיזר

יש דברים שאני עושה פעמים

עושה פעמים

סוגרת את ברו הגז בכירים

הגז בכירים

בודקת האם סגור החלון

סגור החלון

בודקת שאין צללים בוילון

צללים בוילון

בודקת האם נעלתי את דלת הבית

נעלתי את דלת הבית

בודקת האם הילדות במטה

הילדות במטה

בודקת האם אבדתי שליטה

אבדתי שליטה.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

כוחות הביטחון מסרו לאב

אדמיאל קוסמן

כחות הבטחון מסרו לאב
את מה שאי אפשר למסר לאיש החי,
לא בעל פה ולא בכתב.

לא לבושי הדר מדים,
לא צעומים מכל, ולא חיים
ולא מתים.

ולא בשמץ הכרה ערה, ולא בשרעפים,
ולא בדמדומים, ולא בידיעה ולא
בשום עיני בשר פקוחות.

כחות הבטחון מסרו לאב
מאחורי דלתות פתוחות,
ליד הסף, משמצאן, סוף-
סוף, אותו,

מסרו את מה שאי אפשר
לשום אדם למסר עוד בחייו,
ולא אחרי מותו.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

קשה להיות כאן אמא

אסנת אלזר

*

בבקר ששוב הטר בו לפרסום
את מסמנת עגול סביב הבית וחדרו,
קוראת "בקר טוב" לא משכנע,
עוטפת סנדוויצ'ים עסיסיים בנגרות צבעוניים מדי,
מחזיקה בחדקה בכרית שכוחה
שחוטתה נשמטים ממך עם כל שם וספור.

בבקר שכזה
המית הבית היא מזמור,
טריקת הדלת ביציאתן – קינה.
על הדלפק סנדוויצ'ים מיתמים.
המעגל ששרטטת נפרץ.

*

את מלמדת את בנותיך
את סוד הסביון וזרעיו,
מבטיחה כי גם לאדמה עשנה ישנה תקומה.
הן מביטות בך בחמלה כיודעות.

*

חויטי לַבֵּךְ מִסְתַּבְּכִים בְּכִרִיתוֹת שֶׁנִּשְׁכָּחוּ,
הַכְּטָחוֹת שֶׁהוּפְרוּ.
נִשְׁמַתֶּךָ מִדְּלָגַת בֵּין קוֹשֶׁר לְקוֹשֶׁר,
לֹא מוֹצֵאת מְנוּחָה.
רַק פִּיךָ מִמְּשִׁיךְ לְמִלְמֵל תִּפְלֶה כְּמִנְטֵרָה,
כְּהַכְרַח – עֲכָשׁוּ, עֲכָשׁוּ, עֲכָשׁוּ.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

רשות

ליאור זקס שמואלי

האם מתר לי להרגיש את הפרכה ש'להחזיק אותך נרדם עלי נשימות דקות
הרות מניקות סבתות פעוטות בחורות יפיפיות שסועות מהקבובות בקוזי
האם מתר לי להודות עליכם אוכלים ביצים מקשקשות ועגבניות חתוכות
יפים יפים

הרחם שלי מתכנצת לשלומכם

האם מתר לי להזכר ברשמי תשוקה

בירכים

האם יש מקום לזה בעולם שלך

נושמת חם – נושפת - לה

דרך העלים השמש רכה יותר

ועל אותה היבשת ברזל ודמעות

עצרת הכל

למה מתר לחזור

מה מתר להתחיל

לזכר

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

לבתי המתצפתת בלילות על הגבולות

יעל קיזר

אני מצטערת
זה נפל במשמרת שלך
ולא הייתי שם כדי לנחם אותך
ולא יכולתי לחסוך ממך את זה
צפיתי מבלעתת במרקע, כמו במחנה
הייתי צעקה, הייתי השתיקה
חכיתי שזה יפסיק. אני צדין מחכה
קויתי שאת בסדר, אני צדין מקנה
אני דואגת אם את עיפה או רעבה
ולא הגנתי עליך מאדם ומחיה
ולא ברור אם אני אם טובה דיה
ולא הייתי שם כדי לנחם
ואלהים, מזמן לא מרחם.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

*

נורית שמר פרידמן

שְׁתִּינּוּ לְכַשְׁנּוּ שְׁחַר
וְדַבְּרֵנוּ דְבָרִים שְׁחָרִים
עַל הַיּוֹם הַשְּׁחֹר וְהַמְתִּים
וְהָאוֹר נוֹתֵר דְּלוֹק בְּחֶדֶר
וְהַשְּׁמֶשׁ הַשְּׁחִירָה
וְהַיֵּם שְׁחָרָר אֲנַחַת יְאוֹשׁ
וְהַחֲלָצָה הַשְּׁחָרָה שְׁלֶךְ הַתְּבוֹנָנָה
בְּשִׁלִּי
וְדַבְּרֵתִי עַל שְׁחַר וְעַל אֶהְכָּה
וְהַעֲיִנִים שְׁלֶךְ אֶהְבוּ
וְהָאוֹר דְּלֶק בְּחֶדֶר
וְרַק שְׁאוֹתוֹ לֹא יִחְטָפוּ.
וְהַנְּעֻלִים הַשְּׁחָרוֹת שְׁלִי הַתְּבוֹנָנָה
בְּשִׁלֶּךְ וְלִמְדוּ
וְדַבְּרֵנוּ עַל אֲמָהוֹת מֵתוֹת
שֶׁהִסְפִּיקוּ לֹא לְרֵאוֹת
וְשִׁחְרָרְנוּ אֲנַחַת רוּחָה וְאַנַּחַת גְּעָגוּעַ
וְלִמְרוֹת שְׁאֲנֵי הַמְּטַפֶּלֶת
יְכַלְתִּי לְרֵאוֹת
אֵיךְ כּוֹאֵב לֶךְ
בְּאוֹתוֹ מְקוֹם בְּדִיוֹק.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

טראומטיזציה משנית

הילה קלעי נובוטני

את מספרת
ספור אָחד מיני
אָני טוֹנה קורים
שֶׁל מִלְפֶּדֶת
הַעֲבָרָה נְגִידִית
אֵיךְ בְּרַחֵת
וְנִצְלָתָם
וְיָרוּ עֲלֵיכֶם
אֵיךְ שָׂרְדָתָ
הַסַּתְתָּרְתָם
הַפְּקִירוּ אֶתְכֶם
- הַהֲגִיוֹן שְׁלִי
מִסְנָנָת
הַמְצִיאוֹת חוֹדְרֹת
חַרִים פְּעוּרִים
וְהַלִּילָה
הַשְּׁמִיכָה שְׁלִי
כָּבֵר לֹא תִסְפִּיק
לְכִסּוֹת מִפְּנֵי
הַחֶשֶׁךְ שֶׁנִּדְלָק בִּי

אין

א

ו

י

ר

אני שומעת

יריות

שרק

(לא) ימצאו אותי

היום

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

*

ליאת בורודה רוזן

לאן שאפנה הוא מתגלה בפני.
כבלש חסר נסיון שאינו יודע להסוות צעדיו
אורב לי בפנות.
מנסה לחמק,
להעלם בהמון גם דרך סמטאות צרות.
אך באשר אלך
אזכה את עקבות
ריחו החמוץ של הריק,
עדות לכה שאין ביכלתי לברח,
אין ביכלתי לשכח
געגוע לעד יהיה הצל שלי.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

*

רינה לבנון

חזרת בריצה

הגוף שלך רעד פחת המעיל שנה עתה נשלף מן הארון
שרווליו כבד מעט קצרים מדי
כמה גדלת בקיץ הזה.
בעיניך ראיתי את גבה הלקובות
לא היתה אזעקה

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

אתה צריך להצטער

נועה ניר

אתה צריך להצטער על מה שעשית
אתה צריך להתנצל. בפרהסיה
קבל עם סגולה ושמים
לפצות את פצועי ותשושי והלומי
להשתיק את מדיחי ומניחי ומשיחי
ולא לשבת ככה נזוף ומגלגל עינים
קום! פי עלתה רעתך לפני
עשה פלא. עשה משהו
אז מה אם אתה אלהים
למען השם! אז מה

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

פי יגיד תהילתך אלעד אילון

ושפתי כופרת בשתיקתך
כקול שאגת האריה במרחב
ותשישות היונה מן המצר
חוט שנשזר בתפלה ונפרם בחזרה
יהי בלך ויהי ערב

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

אחרי מות

ענת אופיר

אֲנַחְנוּ

מְחַיִּים שְׁטוּחַ

נוֹשְׁמִים שְׁטוּחַ

חוֹשְׁבִים שְׁטוּחַ

מְשַׁתְּדָלִים שְׁלֵא לִיצוֹר אֲדוּוֹת

כָּל דְּבָר שֵׁישׁ בּוֹ עֵמֶק

מְאִים עָלֵינוּ

בְּטִבְעָה

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

על הבית שחזר

גני ברזלי

ויאמר אלי בן־אדם, התחיינה העצמות האלה? ואמר אדני ה', אפה ידעתי.
(יחזקאל לו 3)

בונים מִחֲדָשׁ אֶת בְּאֵרֵי

וְאֵת כֶּפֶר-עֵזָה

וְאֵת נֵיר-עֵז,

וְהֵם חוֹזְרִים, חֹזְרוֹ, יִחְזְרוּ,

אֲבָל הַחֲדָרִים יִהְיוּ חֲדָשִׁים

מִדֵּי,

וְהָרְהוּשׁ פּוֹנֵקֵי צִיּוֹנָלֵי

מֵאוֹד,

וְלֹא יִהְיוּ שָׁם אֲלֻבוּמֵי תְמוֹנוֹת יְלָדוֹת,

אוּ צַעֲצוּעִים שְׁסָבָא יֵצֵר בְּמוֹ יָדָיו

וְעָבְרוּ מִדוֹר לְדוֹר.

וְהַסְפָּרִים עַל הַמִּדָּף כְּבָר לֹא יִסְפְּרוּ עַל תַּחֲנוּת חַיִּים.

אֲפֹשֶׁר לְבָנוֹת בֵּית

אֲבָל אֵיךְ נוֹטְעִים בּוֹ נִשְׁמָה?

(תשעה באב תשפ"ד)

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

*

יעל עומר

וְהָיָה בֵּית
וּתְרִיסָיו מְפֹשְׁלִים
וְגַם בְּרוֹשׁ בְּצֵדוֹ
(אוּלֵי לֹא רְצִיתִי לְזַכֵּר שֶׁהוּא עֵץ בְּתֵי עֵלְמִין)

וּתְלוּלִית עֶפֶר שְׁאֵפֶשֶׁר לְשִׁחַק בָּהּ
וְקַפֵּל קַרְקַע
לְהַסְתֵּר מִפְּנֵי הָאִימָה

וּסְרֵט צֹהֵב לְפֶת אֶת הָעֵץ
בְּסְרֵט מִתְּנָה
וְלֹא סִמֵּל דְּבָר אַחֵר.

וְהָיָה בֵּית – מְלֻקֵּט כְּאֲבָנֵי מִשְׁחָק
שֶׁנִּתְּנָן לְכִנּוֹת מִחֲדָשׁ.
רַק הַצְּבָעִים דְּהוּ
וְחִשְׁפוּ אֶת קוֹי הַהֶפְרֵד
שֶׁבִין הֵתָם לְאַפְלָה.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

עירי

מוריה אשכנזי

המשִׁאִיֹּת נִקְבְּצוּ אֲדָמוֹת וּלְכָנוֹת
מְעַרְבְּלֵי הַבְּטוֹן אָחוֹת אֶל אָחוֹת
דְּבוּקוֹת אֶל הָאֵשׁ דְּבוּקוֹת הַלֵּב
דְּבוּקוֹת עַל צַעַר הַמָּקוֹם
עַל עִירֵי הַנְּשֻׁבְרֵת עַל
חֶמֶת הַכְּדִים עַל רוּחוֹת מְשֻׁבְּרוֹת
הַסֵּלְעִים
עַל הַשְּׁכָרִים עַל הַשְּׁכָרִים
וּתְרוּעוֹת וְזַמְנֵי מוֹעֲדִים
וְחִזְיוֹנוֹת רְגָעִים בְּזִיוְנוֹת תְּהוֹמִים וְאַרְבוֹת תְּהוֹמִים
עוֹלוֹת שְׁחָקִים
וְאֵין אוֹנִים, וְאֵין אוֹנִים
וּמִי יִתֵּן עוֹד מוֹתִי עַל קֶבֶר הָאֲחִים
עִירֵי עִירֵי
רָכַב יִשְׂרָאֵל וּפְרָשִׁים
וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר עוֹד
הִנֵּה הָאֵשׁ וְהַעֲצִים
וַיִּפְחַד עַד מְאֹד
וְהָבֵן הַבֵּין וְהַרְעֵד הַרְעֵד
וְהַקְבִּיל וַיֹּאמֶר

בְּדַמְיָךְ חַיִּי בְּדַמְיָךְ חַיִּי
עוֹד אֶת מְדַבְּרֹת
וְזֶה בָּא אֶל דִּלְתֶךָ
עַל פִּתְחֵי מְנַעֲוִלִים יִכְבֵּשׂ אֶת
הָעִיר
אֶת עֵירֶךָ אֶת צְפוּרֵי הַשְּׁעָרִים
וַיִּקְרָאוּ קְרִיאוֹתֶיהֶן הַשְּׁלוּחוֹת תְּדִיר
תְּדִיר
וַיִּפְקְחוּ שָׁמַיִם אֲזַנִּים לְהָעִיר בְּקִרְיָאֵת
הָעוֹרֵב אֶת הָעִיר
בְּקִרְיָאֵת הַנְּחָלִים הַזּוֹלְגִים עַד שׁוֹצְפִים
בְּקִרְיָאֵתוֹ הָעֲרִירִית שֶׁל
הַלֵּב הָעִיר
שֶׁחֵדֵל מִלְפָּעַם שְׁחוֹזֵר וּמִפְעִים
שֶׁקוֹרָא וְקוֹרָא בְּשִׁחְקִים בְּעַמְקִים מְצוּלוֹת
הַיָּמִים גּוֹעֲשִׂים רוֹעֲדִים עַל הָעִיר
עַל יַפְיָךְ עַל מוֹרְאָךְ עַל תְּהוֹמֶיךָ
עַל קָרְעֶיךָ עַל בְּגָדֵי מְלֻכּוֹתֶיךָ
עַל אוֹרֶךְ הַנּוֹרָא לְהַכְרִישׁ

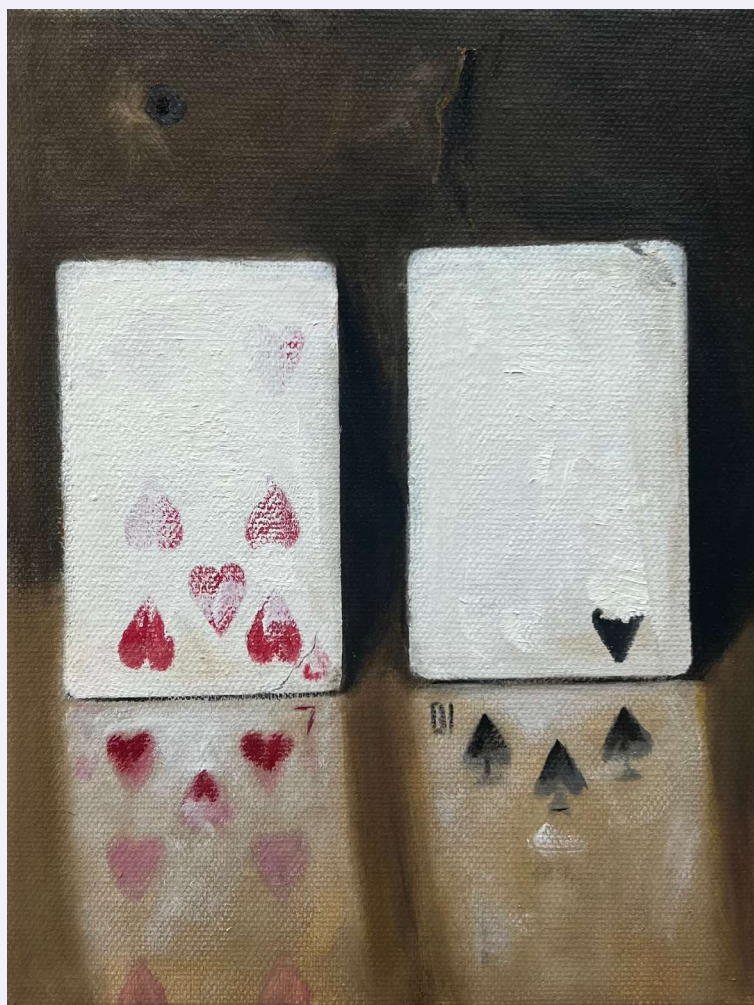

על הַגֵּר וְעַל הַעֲצִיּוֹם וְעַל הַשָּׂה
הַרוֹעֵד בְּלִבִּי
עַל עִירָךְ עוֹד, מִכּוֹרֶת אִם, עֲלִיךָ רוּחִי גְּוִיָּתִי,
עִירִי, עִירִי
(אֵל חַי? פְּתַח אוֹצְרוֹת)

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

אופיר סופר, 7.10
צבעי שמן על בד פשתן, 20x15 ס"מ, 2024

תקווה

תקווה

סיגל זהבי

יש תקווה, עבדה, יש מה לעשות.
 הכנתי תכנית פעלה, דף משימות, משהו
 לשנות (מנה-פריט, נשימות, משאלות),
 עוד אפשר, לחשתי לי, לזרע הסדים, לבקש עצות,
 להצות ימים, דקות, שיחות, להתפלא, הו, הפליאה
 כמו קריאה של גס, אולי קריאה לגס ונחיתה ואז
 להתזיק תזק ולהשאר, להזכר באהבות,
 לקפל פחדים, הנה קו, פחדים
 בתנועות תפלה
 קצובות.

עוד יש תקווה. הנה, אני מדברת את זה
 בלי להתרסק, יכולה לחבק, מדמינת מעוף,
 הודפת שדים, מקדימה תרופה לכאבים,
 דולה מהיום את הלא-יום-יומי, ערה,
 רואה, בוכה, מצפה
 ומרפה.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

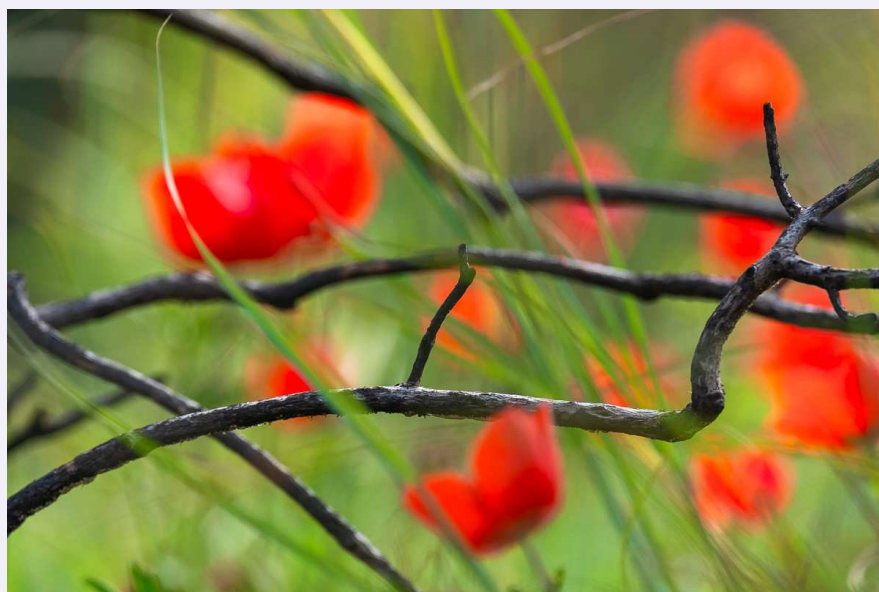
כל עוד

טלי פז

כל עוד את מאבדת דברים אבל לא את עצמך,
 כל עוד ריחו של קפה חם מעיר אותך מדי בקר,
 כל עוד את מצליחה להביט סביבך בחינה דרך עיניך הדומעות,
 כל עוד קולות צפורים מזכירים לך תקנה,
 כל עוד את רואה שבילי אור מבעד לעננים,
 כל עוד את מתרגשת מקשקוש זנבו של כלב הרץ לקראתך,
 כל עוד אהוביך אתך גם כשהם לא,
 כל עוד פדור הארץ סובב סביב צירו ואת אינה נשמטת ממנו,
 כל עוד את לא מותרת לעצמך אבל סולחת לאחרים,
 כל עוד קולות ילדים ממסים אותך
 כל עוד את מצליחה לשמר על פסת אמונה שאם
 תבקשי בלי סוף
 ותיחלי בלי סוף
 ותצעקי בלי סוף
 ותגידי בלי סוף
 ותחלמי בלי סוף
 אולי יש לך ולנו ובעקר להם
 סבוי להנצל.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

צילום: אדוה קפלן דרור, אור הנר, 2019.
מתוך הספר: אלבום דרום: צלמים ישראלים במחווה לתושבי
הנגב המערבי, עריכה: דנה אריאלי, ידיעות ספרים, 2024

על חוד עידית ברק

עפרון שבור נעמד על חודה של עופרת, סביבו דפים קרועים עפים ברוח, דפים שרופים נופלים אל הרצפה, על הדפים כתמים של דם. בשארית כחותיו, רשם העפרון כותרת: "אני כותב, משמע אני נלחם".

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

*

ליאת בורודה רוזן

בין זְכָרוֹן לְשִׁכְחָה
יֵשׁ חַיִּים שְׂלֵמִים.
בין הַנוֹכַח בְּמִלּוֹאוֹ
לְאֵין בְּרִיקוּתוֹ,
יֵשׁ חֲפוּשׁ.
בין אֲדִישוֹת
לְלֵב שׁוֹתֵת,
יֵשׁ אֶהְבָּה.
בין טְרוּף לְבִטְלָה,
יֵשׁ פְּעֵלָה פְּשׁוּטָה
חִבּוּר לְאֲדָמָה
הוֹה
חִי וּבּוֹעֵט
קָיִם
בין זְכָרוֹן לְשִׁכְחָה.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

צילום: יורם אלעזרי, עץ השדה, 2021.
מתוך הספר: אלבום דרום: צלמים ישראלים במחווה לתושבי
הנגב המערבי, עריכה: דנה אריאלי, ידיעות ספרים, 2024

*

חיה לזרוביץ

אֲשֶׁרִי הָאִשָּׁה אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלַיָּהּ מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים וַיִּכְלָה לָהֶם: וְכָל
תְּפִלוֹתָיָהּ וּמְלוֹתָיָהּ יָמִים רַבִּים: תַּחֲזִיר אוֹתָם, תִּבְרִיא אוֹתָם, תַּחֲזִיר
אוֹתָם: תַּצִּיל אוֹתָם, תַּחֲזִיר אוֹתָם, תִּגַּן עָלֵיהֶם: תַּחֲזִיר אוֹתָם, חוּס
עָלֵיהֶם, תַּחֲזִיר אוֹתָם: וְהִיְתָה כְּסִדּוּר תְּפִלָּה פְּתוּחַ אֲשֶׁר מְלוֹתָיו עוֹלוֹת
מֵאֲלֵיהֶן: שְׁפָתַיָּהּ כָּל הַיּוֹם דּוֹכָבוֹת: וְעוֹתָרַת בּוֹאֵי הָרוּחַ:

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

אמונה שניקה שקד

אם הפרחים צדין פורחים,
 אם השמש צדין זורחת מדי יום,
 אם העונות צדין מתחלפות בתורן,
 אם הרוח צדין נושבת,
 אם השמים צדין מעלי,
 אם הים צדין נע,
 אם ההרים צדין עומדים על תלם,
 אם הנחלים צדין זורמים לים,
 אם הירח צדין מתמלא ומתרוקן,
 אם העצים צדין נוהגים פרותם,
 אם כל הטבע צדין מאמין,
 אז גם אני.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

ירח מינאל זץ

הִיִּתִי רוֹצֶה
לְלִילָה אֶחָד
לְהִיּוֹת יָרֵחַ.
מִשְׁעָנָת שֶׁל אֹר
לְמִי שֶׁנִּפְל עָלָיו
הַחֶשֶׁךְ,
לְהֵאָחֵז בְּתַקְנָה
רְחוֹקָה,
שֶׁהַשָּׁמַשׁ בְּסוּף
מִפְצִיעָה.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

*

תמרה לילך מזומן

תבואי לאט.

הצמדי לעמודים האפרים בכניסה.

מתחי את האצבעות הארכות שלך,

הרגלים ידעו לעמד זקוף.

מתחי את התקוות שלך

מעבר

לימים הנוראים.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

שבת חדשה

אנינית כהן

וְהִנֵּה שַׁבַּת חֲדָשָׁה
דִּי עַל מְנַת לְהַכִּין כִּי הַשָּׁמַיִם הֵם אוֹתָם שָׁמַיִם
וְהָעֲרָפְלִים הֵם אוֹתָם עֲרָפְלִים
וְרַק הַקְּבוֹץ הוּא אֵינּוּ אוֹתוֹ הַקְּבוֹץ
וּבְקֶרֶב? חֵל גְּלוּלוֹ מִחֲדָשׁ
וְגַם אֲנַחְנוּ נוֹכַח לְשִׁמְחָה בְּיוֹם שָׁבוּ יִתְגַּלֶּה לְעֵינֵינוּ שׁוֹב

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

באשר תהיו, אנא

יעל בלקינד ערן

האָחזוּ בְּדַבָּר:

קְרִיץ בְּקִיר, טַפַּת מַיִם, קוֹל מְכַר.

הַצְמִדוּ אֶל אֲלֻמַּת אוֹר,

לְשִׁפּוּיּוֹת, לְשִׁמּוֹשׁ שְׁזָרְחָה.

(הֵאֵם אַתֶּם יוֹדְעִים שְׁזָרְחָה?)

אַנְחָנוּ לֹא רְחוּקִים

אַנְחָנוּ לֹא רְחוּקִים, הַחֲזִיקוּ חֲזָק:

יָד, בְּקַבּוּק חֶלֶב, זְכָרוֹן הַפֵּית,

תִּקְנָה.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

צילום: אור אדר, כביש משובש, 2020.
מתוך הספר: אלבום דרום: צלמים ישראלים במחווה לתושבי
הנגב המערבי, עריכה: דנה אריאלי, ידיעות ספרים, 2024

בְּאֵין לָנוּ תְּבָהּ, נִהְיָה אָנוּ הַתְּבָהּ -

תפילה לזמן הזה

הרב ברי דוב כ"ץ

הספור של נח קשה מנשא,
אבל לפחות היתה תבה
להכיל, לשמור ולהציל מהמבול.

עתה,

אנו הם אלו שזקוקים לתבה ולהצלה מהמבול.
כלנו זקוקים לעצי גפר ולכפר לנפשנו.

כלנו מחפשים את הצהר בכדי להרגיש את השמש על פנינו
ובכדי לראות את האפק.

באין לנו תבה

נהיה אנו התבה

יחד.

יהי רצון א-להינו שרוחך המרחפת על פני המים
תשיב בנו רוח ותעניק לנו תעצומות להיות לתבה
כשאנו נתונים בצרה.

שנצור יחד תבה של אהבה, עזרה ותמיכה,

תבָּה שְׁיִישׁ בָּה חֲבוּק,
תבָּה שְׁיִישׁ בָּה מְקוּם לְכָל הַדְּמָעוֹת.
נְהִיָּה יַחַד תבָּה כְּנֶגֶד כָּל גֵּל וְגֵל בַּמְבוּל וּבִסְעָרָה.

יְהִי רְצוֹן אֲ-לֹהֵינוּ שְׂרוּחָהּ הַמְּרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם תְּסַיֵּעַ לָנוּ לְהִיּוֹת
תבָּה שֶׁל רַעוּת הַדְּדִית.
שְׁבִמְקוּם הַצָּר הַזֶּה, הַמְּלֵא בְּכָאֵב וּבְכַעַס
לֹא נְהִיָּה לְאוֹיְבִים,
שְׂנֵבִין שְׂצֵתִידְנוּ וְגוֹרְלָנוּ חַד הַמָּה.

תָּן לָנוּ כַּח לְהִיּוֹת תבָּה שֶׁל הַקְּשִׁבָה,
תבָּה שְׁיִישׁ בָּה מְרַחֵב וּמְקוּם לְכָלֵם וּלְכָלֵן.
אֵל תִּתֵּן לַמְבוּל לְהַכְנִס לְקֶדְשֵׁת קְהֵלוֹתֵינוּ.

אֲ-לֹהֵינוּ, יְהִי רְצוֹן שְׂרוּחָהּ הַמְּרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם
תְּבִיא לְפָנֶיךָ אֶת תְּפִלוֹתֵינוּ הָעוֹבְרוֹת מוֹל הַתבָּה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת
וּבְכָל מְקוּם.

יְהִי רְצוֹן שְׂתַדַּע שְׁכַכְל אוֹת וְתַבָּהּ, בְּכָל זַעֲקָה וְדוּמְיָהּ –
אֲלֵיךְ אָנוּ פּוֹנִים.

זְכֹר אֶת הַתַּבָּה שְׁמַרְיָם הַנִּיחָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם בְּעַד־יְנוּת וּבַתְקִנָּה.
שְׁמֹר אֶת אֲהוּבֵי נַפְשֵׁנוּ
שְׁמֹר עַל הַחַיִּלִּים וְעַל הַחִלּוֹת,
שְׁמֹר עַל הַשְּׂבוּיִים וְעַל הַשְּׂבוּיוֹת,
שְׁמֹר עַל הַפְּצוּעִים וְעַל הַפְּצוּעוֹת.
שְׁמֹר אוֹתָנוּ מִכָּל רַע.

בְּאֵין לָנוּ תַבָּה
אָנוּ הַתַּבָּה.

הַלּוֹאֵי שְׂכַמְהֶרָה גִּדַּע שְׁקֵלוֹ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאָרֶץ
וְתַקְיִים בָּנוּ הַכְּתוּב: לֹא יִהְיֶה עוֹד מִבּוּל... וְנִרְאָתָה הַקִּשְׁתַּת בְּעַנְוֵנוּ.

וְנֹאמֵר אָמֵן.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

תנועות ה-W

יעל עומר

תנועת ה-W זוהתה עם מפות
הכוכבים כשהמבט
נשא מעלה.

תנועת ה-W בשורה קו
גלי של גבעות או חמוקים
כשהמבט הישיר אל האפק.

עכשיו המבט שפוף, והיא חותמת
מלה שנהשבה פעם
סתמית וחסרת סבלנות,
והיום זו עקת

NOW

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

להגביר את האור מיכאל זץ

כָּל גֵּיד וְנִים בַּגּוֹף
קוֹרְאִים
לְהִתְנַגֵּד לְחֹסֶר הָאוֹנִים.
לְקוֹם,
לְעֲשׂוֹת מְעֻשָׁה.

אֲז אֲנִי קָם
מִגְבִּיר אֶת הָאוֹר,
מִסְמֵן בְּכָל דָּרֵךְ
לְחֻשָׁךְ -
לֵךְ.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

*

תמרה חלוצי

מה שאני לא מצליחה לומר
בסוף ישפים להרגני:
העצב הזה –
שני-החיה שלו חשופות,
אך הוא עצום לעין המסתכל.

אוכל להלביש אותו בדמויים אינספור
ולא להביעו במדק. אוכל לומר:
הוא האנפה שאין לה כוחה, זו שאין לה מעופה עוד,
המתמוטטת, מקור מטה, אל אגם זהב של תוף

מה שאני לא מצליחה לומר
נותר פלוא, מסרג ונורא בגרונני.
רק ההשתנקות
תספר שהייתי.

ה"בסדר" החדש

אילה ברסלר נרדי

מה שלומך?

איזו שאלה מוזרה זו

שאלה מוזרה שמקבלת תשובה מוזרה

"בסדר"

תשובה שאוספת אליה את כל מה שבסדר ולא בסדר

מעין אמירת שלום שגרתית נימוסית שלאחרונה התחלנו להקשיב

למשמעויות שלה או אולי להקשיב לעצמנו

בסדר - עד כמה שנתן

בסדר - בהתחשב בנסבות

בסדר - ביחס למצב

מה שלומך? שואלים אותי

בסדר. אני עונה ולא מוסיפה

זה הבסדר החדש.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

שגרה

סימה סדרו פלד

מתעוררת,

מדליקה,

קוראת,

בוכה,

עוצמת,

מכבה,

מתנתקת,

ממשיכה.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

יום 47 למלחמה

משי פרץ זרוו

אני מקושששת אחר תמיכות

חושבת לכתב לאודליה לעזרה, לשאל

"אודליה, על מה נכתב הפעם?"

החיים בוערים, אנחנו נפלטות אל תוך תרדמת ארפה, ארפה

אין לנו בית, אין לנו שגרה

ומתוך הרטט הזה אפשר להעריך את הדברים שאנחנו מגנות

כשהימים פתקונם, ואנחנו מתכננות תכניות בריחה.

בינתיים הילד שלי בוער, מנסה לשרף אותי בכל מה שאני לא

נותנת לו

למשל, הגוף.

אני נשבעת שהוא מנסה להכריע אותי אודליה. יום אחד הוא

יצליח, אני בטוחה.

בינתיים הימים עושים דרכם לאט, לאט מדי

זזים שאננים פענני כבשים

אני מתבקשת על אדמה בלי קרקע, מחפשת מתחת למרצפות באר

חלב

משהו, כל דבר, לינק ממנו אופטימיות ארוכה

לדעת שהרגע הבא יבוא

שתרדמת העכשווית תסתים

שְׁהַשְׁמִים יֵאִירוּ אֵלֵינוּ כְּמוֹ פְּעָם.
בְּלִילָה חֲלֵמְתִי עַל אֲבֹדֶן הָאֶהָבָה, הַיְפִי נִלְקַח מִמְּנִי
וְאֲנִי שִׁחֲקֹתִי אוֹתָהּ כְּמִי שֶׁלֹּא מִתְרַגְּשֶׁת מִהִבְשׁוּרָה וּבְכַפְנִים
הַתְקַלְפֵי הַלֵּב לְאֵט וְחֶרֶד אֶת בֵּית הַחֲזוּזָה.
כָּל הַדְּבָרִים נִבְרָאוּ לְהִרְפֹּא אוֹדְלִיָּה,
אֲנִי נִשְׁפָּעַת שְׁבָקְרוּב מְאוֹד
נִדְבַר רַק בְּשִׁבְחַת הָאֲחוּי
לֹא נִבְיֵט שׁוֹב לְאַחֹר וְלֹא נִבְקֵשׁ דְּבָר
מִלְּבַד לְאַהֲבָה וְלִשְׁתוֹת קֶפֶה
לְשִׁבְת בְּגִנָּה, לְשִׁאֲף, לְנִשְׁף.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

ברכת אהבה

שירלי צפת זויזאי

אהבה רבה – זה עלינו.
אנחנו נהיה חכים לאהב.
לחפש חמלה גדולה על כלם, ועלינו:

בבקשה בבקשה שנגרם עלינו
ונתן בלבנו להבין ולהשכיל לשמע
ללמד וללמד, לשמר ולעשות, לחדש ולקיים
את פלדברי תלמודינו באהבה:
ויאירו עינינו בתורתנו ונדבק במצוות לפנינו;
ולא נבוש ולא נכלם לעולם ועד
כי בנו בטחנו
נגילה ונשמחה בישועתנו:

כי פועלי ישועות אנחנו. כן, אנחנו.
לא מרוממים ולא נבחרים, פשוט עם חפץ חיים, שעליו ללמד
מחדש לאהב.
ברוכים נהיה אנחנו, ישראל, על שנבחר כל יום באהבה:

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

**WE WILL BE
THE ARK**

WE WILL BE THE ARK

RABI BERI DOV KATZ

The story of Noah is too hard to bear
But at least there was an ark
To include, protect and save from the flood

Now,

We are the ones who need an ark to save us from the
flood.

We all need gopher wood and pitch for our souls
We all search for the window to feel the sun on our
faces and to see the horizon

Since there is no ark

We will be the ark

Together

May it be Your will, our God, that Your spirit which
hovers over the face of the waters, will return our spirit
and give us the strength to be the ark, when we are in
distress.

May we build, together, an ark of love, assistance, and
support,

An ark that has in it a hug

An ark that has room for all of the tears.

May we, together, be an ark facing each and every wave
in the flood and storm.

May it be Your will, our God,
that Your spirit which hovers over the face of the
waters, will help us be an ark of mutual friendship.
So that in this narrow place, full of pain and anger, we
will not become enemies,
that we will understand that our future and fate are one.

Give us the strength to be an ark of listening
An ark that is spacious and has room for all.
Do not let the flood enter the holiness of our
communities.

Our God, may it be Your will that Your spirit which
hovers over the face of the waters, will bring to You the
prayers we offer before the ark in our synagogue
and in every place.

May it be Your will that You know that in each letter
and word, scream and silence-
To You we turn.

Remember the ark that Miriam placed gently and
hopefully in the water.

Protect our loved ones

Protect our soldiers,
Protect the captives
Protect the wounded
Guard us from all evil.

Since there is no ark
We will be the ark

May we soon know that “the waters have receded from
the earth.”

Fulfill for us that which is written:
There will not be another flood
And the rainbow appeared in the clouds.

And let us say
Amen.

A GREAT WAR ONCE TORE OUR LIVES IN TWO

IRIS ELYA-COHEN

I don't know what will be
I don't know how to breathe
(A spasm of cloud cuts through the air before me—a sign
that there is air.)
I don't know what we will know
When the day comes,
If the too late strikes again
(My mother says, "It's never too late.")
I don't know the meaning of "we will see"
What the day will bring
(A sign that there is a tomorrow.)
I again do not know where I will go
From here. If there is still a here
If there is still a there
I do not know my soul. My heart struck dumb
I don't know what to say
I write to myself: So many lie dead upon the earth—
Could there be enough heaven to hold them all?
I don't know if I'll believe again
(I believe I will.)

Translated to English by Levi Morrow

THE FABRIC OF THE COVENANT

OSNAT ELGAR

"Alas! How the Lord has covered the daughter Zion with His wrath"
Eicha/Lamentations 2:1

Alas! How the ancient covenant has unraveled!
The threads of memories are scattered around you.
Some were woven into you through the genes, the looks,
the periods of silence,
Some were embroidered into lofty words:
Generations of legacy shared,
Stone tablets shattered.
And an especially thin thread
Stretched over the parade ground swore
Not to leave the wounded in the field.

You hold them delicately,
Trying to unravel the tangle,
To roll the covenant of fate and the covenant of destiny
into a ball,
Your mouth murmuring a modern-day prayer:
"Now"
"Now"
"Now".

ON BLINDNESS

TAL BELLO

He would open the newspaper and cover his eyes, watch television and cover his eyes, walk in the street and cover his eyes.

Occasionally, he would encounter a pole and pretend it was a person. Occasionally, he would encounter a person and was sure he had encountered a pole.

Occasionally, he dared to peek at everything

Only to immediately cover his fingers.

Thinking to himself,

You don't need eyes to see.

(WE BOTH WORE BLACK)

NURIT SHEMER FRIEDMAN

We both wore black
And spoke of black things
About the black day and the dead
And the light stays on in the room
And the sun grew black
And the sea released a sigh of desperation
And your black shirt gazed
At mine
And I spoke of Shahar* and of love
And your eyes sparkled with love
And the light stayed on in the room
As long as they don't kidnap that too.
And my black shoes gazed
At yours and learned
And we talked about dead mothers
Who managed not to see
And we exhaled a sigh of relief and a sigh of longing
And although I am the patient
I could see
How it hurts you
In exactly the same place.

* שחר, שם פרטי

SECONDARY TRAUMATIZATION

HILA KALAE NOVOTNI

You tell
One story out of many
I spin threads
Of a trap
Counter-transferral
How you fled
and you were saved
and they shot at you
You hid
You were abandoned
—my logic
A sieve
Reality enters via
Gaping holes
And tonight
My blanket
Won't ever stop
Covering my face
The darkness burns within me

There is no

a

i

r

I hear

Shots

If only

They (don't) find me

Today

IT'S HARD TO BE A MOTHER HERE

OSNAT ELGAR

**

On yet another morning of approved for publication,
You draw a circle around the house and its yard,
Call out an unconvincing "good morning",
Wrap juicy sandwiches in overly colorful paper,
Cling firmly onto a forgotten covenant
The strands of which unravel off you with each name
and story.

On such a morning
The hum of the house is a chorus,
The door slamming as they leave – a lament.
On the counter sit orphaned sandwiches.
The circle you drew has been breached.

**

You teach your daughters
The secret of the ragwort and its seeds,
Promising that scorched ground revives.
They look at you, knowingly, with compassion.

**

The threads of your heart are entangled with forgotten
covenants,

Broken promises.

Your soul skips from knot to knot,

Unsuccessfully seeking respite.

And yet, your mouth continues to mumble a prayer as a
mantra,

As a necessity – now, now, now.

BETWEEN MEMORY AND OBLIVION

LIAT BORODA-ROZEN

Between memory and oblivion
There is a whole life.
Between the entirely present
And the emptiness of his absence
Is a quest.
Between indifference
And a wounded heart
Lies love.
Between madness and inertia
Is a simple act
A connection to the earth
A present
Alive and kicking
Exists
Between memory and oblivion.

MOON

MICHAEL ZATS

I would like
For one night
To be a moon.
A pillar of light
For those engulfed
By darkness,
To cling to a
Remote hope,
That the sun will eventually
Emerge.

EACH MORNING

TALI PAZ

I wake early as usual

Earlier than usual

My heart has splintered into thousands of fragments.

I search for them

Under the pillow, under the blanket,

Trying to connect and fuse them, and go down

To the living room to gather up the toys

That the children scattered.

They are too small.

I look under the table, under the sofas.

They can't be gathered up anymore

Either.

LAY NOT YOUR HAND (WARTIME OPERATING INSTRUCTIONS)

CHELI TAL SHALEM

Get up in the morning, do not look at any messages,
Sit in the living room or outside and slowly breathe –
Three deep breaths at least.
Recall benignant sentences.
Still careful to lay not a hand
On all those ensnaring nets –
By the gills
Sense
Water.

BELIEF

SHANIRA SHARED

If the flowers still bloom,
If the sun still shines every day,
If the seasons still change at the right time,
If the wind still blows,
If the heavens are still above my head,
If the sea still moves,
If the mountains still stand tall,
If the rivers still flow into the sea,
If the moon still waxes and wanes,
If the trees still give their fruit,
If all of nature still believes,
Then so do I.

מתחתי מריק תהום - אסופה לאזור הזנים ה'תשפ"ה

AS LONG AS

TALI PAZ

As long as you lose things but not yourself,
As long as the smell of hot coffee wakes you each morning,
As long as you can look around you with a smile through
teary eyes,
As long as the chirping of the birds reminds you of hope,
As long as you see paths of light through the clouds,
As long as you are moved by the wagging tail of a dog
running towards you,
As long as your loved ones are with you even when they
are not,
As long as the planet continues turning on its axis and
you're not thrown off,
As long as you don't give in to yourself but forgive others,
As long as you melt at the sound of children's voices,
As long as you succeed in maintaining a sliver of hope
that if
You ask endlessly
And wish endlessly
And scream endlessly
And say endlessly
And dream endlessly,
Maybe you and we and especially they have
A chance to survive

עת לשאלות גדולות

מועדים לשגרה? גם לא השנה

עינבר בלזר-שלם

במשך שנים נהגתי לברך "מועדים לשגרה" ביום העבודה הראשון בתום חגי תשרי. ברכה ששיקפה עבורי את המעבר מתקופה אחת לרעותה, את השמחה לחזור לשגרה טובה של עשייה משמעותית ואת ההזדמנות לקחת מטובם של החגים להתחדשות הטבע והאדם. אשתקד, שמונה באוקטובר, יום העבודה הראשון אחרי הטבח והשבת השחורה היה הפוך ומהופך מכל זאת, ונדרשנו באחת לפתוח חמ"לים, לתמוך בעורף ולתרום לחזית. שנה חלפה, וגם השנה לא אברך בכרכה הזו, הפעם לכתחילה, מכיוון שאנו חיים שגרה פסולה במהותה, התרגלנו אליה - "שגרת מלחמה". 101 חטופים.ות נמקים בעזה, המלחמה נמשכת וגובה עוד ועוד חיים ואין מוצא באופק.

העת הזו, בצד העשייה, היא עת לשאלות גדולות - איך נצליח להחזיק תקווה בת שנות אלפיים? איך נוכל לייחל ולפעול לעתיד המשותף שלנו, לעם ישראל ולמדינת ישראל? תשובה אחת לכך אני לומדת מקהלת, אותו פגשנו בסוכות. קהלת מכריז "לפל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים" (קהלת, ג, א) ומונה רשימה ארוכה של מציאות והיפוכה, אשר מסודרת בתורה כשתי רשימות, 'אריח על גבי אריח' - כל אחת מיושרת לצד אחר של השורה: עת ללדת, לטעת, להרוג, לפרוץ וכן הלאה; ומנגד: עת למות, לעקור נטוע, לרפוא ולכנות. קהלת ממשיך ומונה עוד עשרה הפכים, והאחרונים - עת לאהוב ועת לשנוא; עת מלחמה ועת שלום. לאורך שנים הודיתי לקהלת המביא את הבחירה הנתונה בידינו לפעול לקצה

זה או אחר. במהלך השנה החולפת פגשתי בדבריו של קהלת גם את יכולת האדם לאחוז בשני הקצוות באותה מציאות. מציאות של גם וגם.

בסוכות הזה ניגשתי לקהלת אחרת; דמיינתי שבין כל שני הפכים מתוח קו, היוצר ציר תנועה שעליו ניתן לנוע בין שני הקצוות, לשנות ולהשתנות. בכל יום אנו יכולים להיות נקודה שונה על הציר. האתגר האנושי הוא להיות בתנועה, בחיות, ביכולת הגמישות, ההתאמה למציאות וביכולת להוביל ולנוע לעבר מציאות טובה יותר.

השנה החולפת חשפה בפניי את הכוח של רבים לעזור ליחיד לשמור על החיוניות שלו, על התנועה, בעשיית חסד וערבות הדדית יוצאות דופן. מכאן אני שואבת תקווה ואמונה. השנה בחרתי לברך את ברכת 'אחרי החגים' במילותיה של נעמי שמר 'התחדשות', שיר שנכתב לפני ארבעים שנה בתקופה קשה אחרת במדינת ישראל, בזמן מלחמה ומשבר כלכלי.

אַחֲרֵי הַחֲגִים יִתְחַדֵּשׁ הַפֶּלַע
יִתְחַדֵּשׁוּ וְיָשׁוּבוּ יְמֵי הַחֹל
הָאֲוִיר, הָעֶפֶר, הַמָּטָר וְהָאֵשׁ
גַּם אַתָּה, גַּם אַתָּה תִּתְחַדֵּשׁ

מי ייתן ונמשיך להתחדש, להאמין וליצור ימי חול ושגרה שבהם נזכה לראות את החטופים שבים הביתה, את המלחמה מסתיימת ואת מלאכת השיקום מתחילה.

תקוות חוט השני

ר' ד"ר שי הלד

תקופת החגים היא זמן של התחדשות ותקווה, המבוססת על האמונה ביכולתנו להשתנות ולהתעלות. ליבה של התשובה, כפי שמורה לנו המסורת, טמונה בהבנה שאנו, משפחותינו, קהילותינו, עמנו והעולם כולו נושאים בתוכנו פוטנציאל עצום לשינוי לטובה. אנו מסוגלים להיות יותר ממה שאנו כיום, לעשות יותר ממה שאנו עושים כיום, וליצור עולם טוב יותר עבור כולנו. יבוא היום, מובטח לנו, שבו כבוד האדם יהיה אמיתי ונוכחות אלוהים תגלה. אז (ורק אז) אלוהים יוכר במלואו - ויוכתר, כביכול - כאלוהים.¹ אך אנו מודעים לכך שישנם רגעים שבהם תקווה זו נראית רחוקה ובלתי ניתנת להשגה. זוהי אחת מאותן תקופות, למרבה הצער.

אנחנו מתמודדים עם משברים קיומיים עמוקים, והאפשרות לשינוי משמעותי נראית קלושה. רבים מאיתנו חשים מבובלים ומותשים. כיצד נוכל לקוות? כיצד נתחדש? כיצד נעבור טרנספורמציה? המילים נראות ריקות מתוכן. עכשיו, כשהחגים מאחורינו, על מה נוכל להתמקד כדי לטפח ולהעצים את ניצוץ התקווה בחיינו?

במדרש מרתק מתאר חכם התלמוד רבי אבהו את הקב"ה כמי שכורא עולמות ומחריבן לפני שברא את העולם שבו אנו חיים כיום ((בראשית רבה ג, ז)). רב יוסף דב סלובייצ'יק, בהתייחסו למדרש זה, מציין בצורה מבריקה כי "כאן [בתמונת הבריאה שמצייר ר'

¹ ראו למשל מיכה פרק ד.

אבהו] יש לנו אלוהים לא רק כבורא, כפי שהוא בתורה, אלא גם כיוצר מחדש, בונה מחדש לאחר החורבן". מדוע זה משמעותי כל כך? משום שהרב סולובייצ'יק מציע לראות בתפיסה זו של אלוהים שיעור ערכי ורוחני עמוק: "כפי שאלוהים יוצר ויוצר מחדש... כך גם [בני האדם] צריכים להיות מוכנים לבנות מחדש ולתקן, שוב ושוב אפילו כשמבנים קורסים".

הרב סולובייצ'יק מודה שזו איננה משימה קלה: "לבנות מההתחלה קשה, אך לבנות מחדש מאתגר עוד יותר". מול הרס וחורבן, אנו בכל זאת "מוצעים להתחיל מחדש באמונה ותושייה, כפי שעשה אלוהים... זה, אם כן, מה שהתורה דורשת מ[בני אדם]: לפעול, ליצור, ובמידת הצורך, לבנות מחדש כפי שעשה האל הבורא.² במילים אחרות, להיות שותפו של אלוהים אינו רק לקבל חומרי גלם ופקודה לבנות. זה אומר, לפחות חלק מהזמן, להתמודד עם אובדן נורא; עם בלבול לגבי העבר ואי ודאות לגבי העתיד; עם הפיתוי להיכנע לייאוש ולעייפות - ולבחור, בכל זאת, בחיים.

ובכל זאת, הבחירה הזו - לבחור בחיים ובתקווה - יכולה להרגיש קשה מנשוא, ואף להיות כזו. כדי לחזק את עצמי לאחרונה, התבוננתי במילה "תקווה", שפירושה גם "חוש", כמו "תקוות חוש השני", המתייחס לחוש הארגמן שרחב תלתה מחלון ביתה כאות, כדי שיהושע ובני ישראל יניחו למשפחתה לחיות (יהושע ב, יח). אני מוצא את עצמי מהרהר: לפעמים, תקווה נראית כמו חוש דקיק ושבר, אך אותו חוש דק הוא כל מה שיש לנו, מציל חיים מאחיזת המוות.

² R. Joseph B. Soloveitchik, Reflections of the Rav
(adapted by Abraham R Besdin) (Ktav, 1979), pp. 28-29.

ישנו פסוק באיוב המשקף את התקווה שמציע לנו העץ:

כִּי יֵשׁ לְעֵץ תִּקְוָה אִם-יִפְרֹת וְעוֹד יִחְלֶיף וְיִנָּקֶתוּ
לֹא תִחַדֵּל (איוב יד, ז)

עץ קצוץ עשוי להיראות כמת, אך מתחת לפני השטח טמונה אפשרות לחיים חדשים. תקווה זו משתקפת בפסוק בישעיהו, המשתמש במטאפורה דומה כדי לחזות את הגאולה המשיחית:

וַיֵּצֵא חֹטֵר מִגֹּזַע יֶשְׁעִי וְנִצֵּר מִשָּׂרְשָׁיו יִפְרֶה
(ישעיה יא:א)

אולי זו משימתנו: להתעקש, גם כאשר רבים מהדברים החשובים לנו ביותר תלויים על חוט השערה, כי צמיחה, שינוי והתחדשות עדיין אפשריים. אל לנו לבלבל בין תקווה לאופטימיות. אני לא אופטימי, אך אני מלא תקווה - לפחות חלק מהזמן. תקווה אינה מתקיימת ללא מחויבות. רצון לשינוי ללא נכונות לפעול להגשמתו הוא אשליה, לא תקווה אמיתית. לכן, בימים אלו נאחז בחוט התקווה הדק והשביר, ככל שיהיה.

נמשיך לאחוז בתקווה, גם כשהיא נראית כעומדת על חוט השערה, מתוך מחויבות פנימית עמוקה לחיים פוריים וליצירה מתחדשת.

לחצו לקריאת המאמר מתוך החוברת 'עת ספוד ועת רקוד'
של מכון הדר <<

על תיעוד ויצירת אלבום דרום

דנה אריאלי

בשבת השחורה של אוקטובר 2023. באותו יום הייתי אמורה לטוס חזרה ארצה, אך כמו כל הטיסות לישראל, גם הטיסה הזאת בוטלה. עד שנמצאה לי טיסה חלופית, שבוע שלם הסתובבתי בין התעלות היפהפיות של אמסטרדם ולא מצאתי את נפשי מרוב דאגה, כאב וצער. לא הבנתי כיצד באבחה אחת נעלמו מהעולם הזה אנשים טובים רבים כל כך.

מתוך תחושות אלו התחלתי להעלות תיקי צלמים של לעמוד הפייסבוק שלי בצירוף ההאשטג #אלבום דרום: צלמים ישראלים במחווה לתושבי הנגב המערבי. היה לי חשוב להתחיל בצלמים שמתגוררים באזור. ב-20.10.23 העליתי פוסט ראשון. יצאתי לדרך כשבאמתחתי שני תריסרים של תיקי צילום של צלמות. ים שותפותיים: ברשימה הראשונית היו צלמים שאני אוהבת ומוקירה, שהסכימו לתרום עבודה לטובת המיזם. בכל יום עלה תצלום של צלם אחד, וכך זה נמשך מעל מאה ימים. שגרת החירום הזאת, שבה בכל יום עולה פוסט בשעה קבועה הייתה עבורי נחמה אדירה.

בבוקר השבעה באוקטובר, כאשר עדיין שרר הלם מוחלט, ובוודאי לאחר מכן, כשהתבהרה עוצמת האירוע, צלמי עיתונות, צבא ומשטרה (ולא רק הם) נטלו סיכונים אדירים וירדו לדרום עם צוותי תקשורת או באופן עצמאי. הם עמדו פעורי פה לנוכח ההרס

העצום, ובכל זאת תיעדו את האירועים ונתנו צלם לאסון שפקד אותנו. עבור מקצת המשפחות שנעקרו מבתיהן התיעוד הזה העלה שאלות קשות: הן חוו חדירה קשה לפרטיותן.

לעיתים צלמי עיתונות בכירים מוצאים את עצמם עמוק במעגלי הזוועה. זה גם המקרה של צלמי משטרה, צלמים שעובדים עבור זק"א ועוד. הטראומה שהם נחשפים אליה מותרה עקבות, והשפעותיה, בוודאי בישראל, ראויות למחקר שיטתי. זכור לי היטב תצלום ששלח אליי יובל חן שצולם מיד לאחר הדפיקה בדלת. הוא חלק עימי את התחושות שליוו את הרגע הזה (ראו עמ').

צלמי עיתונות בכירים יכולים אולי לבחור עבור איזו כתבה לצלם, אבל אין להם את זכות הבחירה לא לצאת לשטח בכלל, כמו צלמי אמנות. הדחיפות לתעד זירת אסון היא שמגיעה את עבודת צלמי העיתונות, ואינה חלה על צלמי אמנות. ציירים, פסלים, מאיירים, מעצבים, אנימטורים או יוצרי קולנוע יכולים לבחור אם לתת ביטוי לאירועים טראומטיים ולהגיב אליהם גם בחלוף שנים רבות.

בימים שלאחר השבעה באוקטובר, אט-אט פינה ההלם הראשוני את מקומו, והצלמים החלו במסעות תיעוד שעסקו באין-ספור היבטים של אירועי אותו היום: ליווי משפחות החטופים, תיעוד הלוחמים שנכנסו לעזה, ההלוויות, הפציעות, היוזמות האזרחיות ועוד.

אלבום דרום הוא בראש ובראשונה ספר צילום. התצלומים מספרים את סיפורו של הנגב המערבי. בכל פוסט נחשפת זיקה אחרת למקום: מקצת הצלמים מתגוררים בו, אחרים נשבו בקסמי נופיו

ושבו לבקר פעם אחר פעם, מקצתם מצאו באזור מענה לאתגרים שונים שמעסיקים אותם בצילום ואחרים תיעדו את הנעשה בו בעקבות הסבבים והאלימות שהיו מנת חלקו עוד הרבה לפני האירועים המחרידים של השבעה באוקטובר.

דנה אריאלי מזמינה את הקוראים להכנס לאתר הפנטום הציוני, לסדרה "צלקות פחם", לבירור דימוי ולכתוב עליו כמה משפטים. למעבר לאתר, לחצו כאן <<

הכניסה למלון

בקי פליישמן

ארבעה חודשים בערך לתוך המלחמה ובשער הכניסה למתחם המלונות שעד עכשיו עמדו בו לפחות שלושה חיילים חמושים כל היום שמבצעים בידוק, כבר לא עומד אף אחד.

החנייה שבחודשים הראשונים הייתה מלאה עד אפס מקום בכל רגע נתון עומדת די ריקה עם רכבים מועטים.

הלובי שהיה עמוס וגדוש באנשים שזה היה מקום המפלט שלהם התרוקן ונשארו בו רק חבורת זקני השבט שזה מקום המפגש שלהם.

יש תנועה באוויר של נסיון ליצירת שגרה או סוג של שגרה, נסיון לחזרה לחיים.

כי כשאת עוברת ומסתובבת במלון ורואה פרצופים מחייכים זה כמעט יכול להטעות. ואני שמכירה את כל הסיפורים מחדר הטיפולים יודעת שבפנים מתחוללים שדים. מאחורי הקלעים, בלילות, בחדרים, במרפסות.

שם יש התמודדויות מורכבות שלרוב לא רואים.

ורק הכניסה למלון נשארה כמעט אותו הדבר. קיר ענק שעליו תמונות עם שמות האנשים שנמצאים בעזה.

הוא אמנם הצטמצם מאוד בחודשים האלו. וכל תמונה שהורדה

מהקיר היא כמו מיכל חמצן שלם כשאת נמצאת לבדך עמוק מתחת למים.

לפני כמה ימים ציינו 100 ימים שהשמות והתמונות תלויים על הקיר. ואני מתפללת ליום שגם כל השמות האלו יקבלו את הנסיון שלהם לחזרה לחיים.

בקי פליישמן, הייתה מנהלת שטח במערך הטיפולים המשלימים במלון הניצולים של קיבוצי העוטף

379 ימים

עמר ירון

לפני 379 ימים רומי היתה בת 23, היא גרה בתל אביב אחרי הטיוול הגדול וחלמה חלומות, עבדה כמלצרית ויצאה למסיבות.

היא עשתה כל מה שילדה בגיל שלה אמורה לעשות. את רומי אנחנו מכירות מהתיכון, למדנו באותה שכבה וכיתה בבי"ס 'מנור כברי'. הקשר שלנו נוצר שם ומאז היה ברור שזה לעד, 'חבורת הבית'. חבורה שלא משנה לאן נלך ואת מי נכיר - תמיד נדע שיש את הבית לחזור, להתייעץ, לצחוק, להתעצבן, ושתמיד הוא יהיה שם.

רומי היא הילדה הכי מצחיקה ועם הלב הכי גדול, שהשיחות איתה אף פעם לא נגמרות. היא תמיד תתעצבן איתך ותהיה שם לחבק ולתמוך, הראשונה שתקפוץ לעזור לחברות, למשפחה, ולכל מי שנמצא בלב שלה. ותמיד ידענו שהיא תגיע גם עד לסוף העולם אם תצטרך.

רומי יש גם מוסר עבודה גבוה והיא תעשה הכל כדי להצליח ולהשיג את מה שהיא רוצה, גם אם זה מאתגר אותה. היא תשבור את הראש עד שתגיע למטרה ותשיג אותה, ותשיג אותה בדרך המיוחדת שלה.

והיום, אחרי 379 יום, רומי חברה שלנו, עדיין מוחזקת כשבי חמאס.

רומי חברה שלנו כבר לא בת 23. היא בת 24.

היא כבר לא בבית עם משפחה וחברים. היא בשבי עם מחבלים אכזריים.

ובעזרת כל התכונות שהחיים נתנו וממשיכים לתת לה, היא עושה יום יום, כל מה שניתן, כדי להמשיך לשרוד ולחזור הביתה בחיים. והתפקיד שלנו הוא, לא להפסיק ולעשות הכול כדי שרומי תחזור ולא לעצור כמו שהיא לא עוצרת.

רומי חייבת לחזור הביתה למשפחה האוהבת והמדהימה שלה, לבית שלה, לאנשים שלה, למקום הבטוח והמוגן שלה, לחופש ולעצמאות שלה.

איתה, עוד 100 חטופים עם חיים שלמים עם משפחות עם חברים חייבים לחזור לבית שלהם, לסגירת מעגל עם המשפחות והאנשים שלהם שעושים הכל כדי שיחזרו.

ואנחנו פה כדי לגרום לזה לקרות. אנחנו פה להזכיר, לדרוש ולגרום לדברים לקרות. המשמעות של הנוכחות שלכם פה איתנו היא שאתם שותפים למלחמה על החזרתם של רומי ושל 100 חטופים נוספים ולוקחים אחריות על העתיד המשותף של כולנו.

זו הסיבה שכולנו פה. אנחנו רוצות להמשיך לחיות פה, רוצות להמשיך לחלום, אבל לא נוכל לעשות זאת במדינה שחיי אזרחיה הם לא בעדיפות עליונה.

רומי, חבורת הבית אוהבת ומחכה לך ברמה שכבר אין נשימה.

תפילה לחטופים ולשבויי המלחמה

הרב מני גל

יחד עם כל אֶזְרָחֵי וְתוֹשְׁבֵי מְדִינַת יִשְׂרָאֵל נוֹשְׂאִים אָנוּ תְּפִלָּה לְשִׁלּוּמָם שֶׁל אֲנָשִׁים, נָשִׁים וְטָף, הַנִּמְקָיִם בְּמִנְהַרּוֹת עֲזָה כְּכַר לְמַעַלָּה מֵ... יָמִים וְלֵילוֹת. שָׁם, מִתַּחַת לְפָנֵי הָאֲדָמָה, אֵין לָכֶם לֹא יוֹם וְלֹא לַיְלָה, אֵין לָכֶם חֵיק אֹהֲבִים לְהִתְרַפֵּק עֲלֵיהֶם, וְאֵין מְזוּר לְגוֹפְכֶם וְלִנְפְשְׁכֶם. יחד עם אֹהֲבֵיכֶם וְקְרוֹבֵיכֶם אָנוּ מִיְחָלִים לְשׂוֹבְכֶם לְאַרְצֵנוּ בְּשָׁלוֹם. לוֹ יִכְלוּ תְּפִלוֹתֵינוּ לְפָרֵשׁ כְּנַפִּים כְּיוֹנָה, הֵינּוּ מְבַקְשִׁים מִהֵן לְדָאוֹת וְלִהְגִיעַ עַד אֲלֵיכֶם, וְלִכְשֶׁר לָכֶם דְּבָרִים שֶׁל תְּקוּנָה וְאַהֲבָה. אָנוּ חוֹלְקִים אִתְּכֶם בְּנִפְשָׁנוּ אֶת הַבְּדִידוֹת, אֶת הָאֵימָה וְאֶת הַגְּעֻגוּעַ. מִי יִתֵּן, וְתִמְצְאוּ אֶת תַּעֲצוּמוֹת הַנֶּפֶשׁ לְעִמּוֹד בְּסִבּוֹת הַשָּׁבִי עַד שֶׁנִּשְׁוֵב לְרְאוֹתְכֶם אִתְּנוּ.

לחצו לקריאה במגזין גלויה <<

אֲחֵינוּ וְאֲחֵיוֹתֵינוּ -
הַנְּשׁוּבִיִּים וְהַנְּשׁוּבוֹת,
הַנְּחֻנִים בְּצָרָה וּבְנִשְׁבִּיָּה,
הַעֹמְדִים בֵּין בָּיִם וּבֵין בְּיַנְשָׁה,
הַמְּקוּם יְרַחֵם עָלֵיהֶם,
וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לְרוּחָה,
וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה,
וּמִנְשֻׁעָבוֹד לְגֵאֲלָה,
הַנְּשֻׁתָא בְּעַגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב,
וְאָמְרוּ אָמֵן.

מגזין גלוייה מפרסם מעת לעת קולות קוראים וניתן לשלוח עוד

יצירות בנושא האסופה ובנושאים נוספים:

gluya.org | gluya@gluya.org

גלוייה לדבר גלויות על מה שמכוסה
רשות הרבים הפורום היוצאשמי לאגודת יהדות ישראלית
גלריה רשומה אגודת עכשוויות ברשות הרבים
שיעור יחדה דעת המוסד העולמי רהנת ישראלית

מכון שיטים מוסד מחקר וחינוך
הדר מוסד מחקר וחינוך
בית המדרש לרבנים Schechter ע"ש שכטר Rabbinical Seminary
המקלג המוסד לחינוך ולמחקר
מבוע מוסד מחקר וחינוך
משיב הרוח מוסד מחקר וחינוך
בית ישראל מוסד מחקר וחינוך
ציון קהילה ארצישראלית

THE HONEY FOUNDATION
FOR ISRAEL

Proudly Funded By
UJA Federation
NEW YORK

מ המדרשה
בארנ"ם
ערים יחדות ישראלית

רבנות
ישראלית

SHALOM HARTMAN
מכון הרטמן
מכון מחקר וחינוך

